

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างกฎกระทรวง

ฉบับที่.. (พ.ศ.)

ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

ว่าด้วยการเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

หลักการ

เพื่อกำหนดแนวทางการเก็บหาของป่าที่มีไขของป่าหวงห้ามตามกฎหมายป่าไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ของราษฎรที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) ให้สามารถเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติเพื่อการค้าได้อย่างเสรี อันจะนำมาซึ่งประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ สังคม เป็นการใช้ทรัพยากรดินของประเทศที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล จำเป็นต้องมีการปรับปรุงแก้ไขกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๑๐๗ (พ.ศ. ๒๕๒๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ว่าด้วยการอนุญาตเก็บหาของป่าในป่าสงวนแห่งชาติ

เหตุผล

เนื่องจากตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ ได้อนุมัติหลักการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวม โดยมีให้กรรมสิทธิ์ แต่อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นกลุ่มหรือชุมชนตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) กำหนดในรูปแบบสหกรณ์หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม และพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๔๙ ก ลงวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๒ เป็นต้นมา ซึ่งกรมป่าไม้ในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน ได้พิจารณาอนุญาตให้ดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติลักษณะแปลงรวม โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อสนองต่อนโยบายดังกล่าว ซึ่งปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีราษฎรจำนวนมากได้ดำเนินการปลูกยางพารา ปาล์มน้ำมัน รวมถึงไม้ผล หรือพืชเศรษฐกิจอื่นใดในพื้นที่ดังกล่าวเป็นจำนวนมาก และต้นไม้ ใบไม้ ผล เมล็ด ยางไม้ ถือเป็นของป่าตามกฎหมายดังกล่าวทั้งสิ้น โดยเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ราษฎรที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) สามารถเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติเพื่อการค้าได้อย่างเสรี อันจะนำมาซึ่งประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ สังคม เป็นการใช้ทรัพยากรดินของประเทศที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด จึงจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขกฎกระทรวงฉบับนี้

ร่าง

กฎกระทรวง

ฉบับที่ (พ.ศ.)

ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

ว่าด้วยการเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ มาตรา ๑๕ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ และ
มาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๑๐๗ (พ.ศ. ๒๕๒๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ว่าด้วยการอนุญาตเก็บหาของป่าในป่าสงวนแห่งชาติ

ข้อ ๒ ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตเก็บหาของป่าที่มีไซของป่าหวงห้าม ตามกฎหมาย
ว่าด้วยป่าไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ให้ยื่นคำ ขอตตามแบบ ป.ส.๙ ภายในวันที่ ๓๐ เมษายน ของแต่ละปี

ข้อ ๓ การเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติเพื่อใช้สอยหรือบริโภคในครัวเรือนของตน
ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องขอรับใบอนุญาตตามข้อ ๒

(๑) การเก็บหาหญ้าคา อ้อ พง แคม ปรีอ กก กระจูด ใบพลวง

(๒) การเก็บหาผลไม้ หน่อไม้ เห็ด หรือพืชชนิดอื่นๆ

(๓) การเก็บหาผัก กลอย มัน สมุนไพร รากไม้

(๔) การเก็บหาชันไม้ ผลปาล์ม น้ำมัน น้ำยางพารา

(๕) การเก็บหาผลหรือฝักสะตอ หรือผลหรือฝักเหียงหรือผลเนียง โดยไม่ทำอันตราย
หรือการกระทำการใดๆ อันเป็นอันตรายแก่ต้นสะตอหรือต้นเหียงหรือต้นเนียง

(๖) การเก็บหาของป่าอื่นตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

ข้อ ๔ การเก็บหาของป่าในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายใน
เขตป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) เพื่อการค้า ในกรณีตามข้อ ๓
ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องขอรับใบอนุญาตตามข้อ ๒

ข้อ ๕ เมื่อได้รับคำขอรับใบอนุญาตเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติให้พนักงาน
เจ้าหน้าที่ทำการสำรวจหากำลังผลิตของของป่าในเขตที่ขออนุญาตตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดให้เสร็จสิ้น
ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ของปีนั้น

ข้อ ๖ ใบอนุญาตเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ให้ใช้แบบ ป.ส. ๑๐ ท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๗ ผู้รับอนุญาตเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ต้องไม่กระทำหรือยินยอมให้ผู้แทนผู้รับอนุญาต คนงานหรือลูกจ้างของผู้รับ
อนุญาตกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดให้เป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าไม้ หรือของป่าอื่นๆ

(๒) ต้องนำของป่าที่เก็บหาได้ไปตามแนวทางและยังที่ระบุไว้ในใบอนุญาต เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจวัดและคำนวณค่าภาคหลวง

ข้อ ๘ ในการออกใบอนุญาต พนักงานเจ้าหน้าที่โดยอนุมัติอธิบดีจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ เป็นพิเศษ ให้ผู้รับอนุญาตปฏิบัติ เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ก็ได้

ข้อ ๙ ผู้รับอนุญาตเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติผู้ใดประสงค์จะขอใบคู่มือคนงานหรือผู้รับจ้าง และใบคู่มือของผู้แทนของผู้รับใบอนุญาตให้ยื่นคำขอตามแบบ ป.ส.๑๑ ท้ายกฎกระทรวงนี้ พร้อมด้วยหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบ ป.ส.๑๑

ข้อ ๑๐ ใบคู่มือคนงานหรือผู้รับจ้าง ให้ใช้แบบ ป.ส.๑๒ ท้ายกฎกระทรวงนี้

ใบคู่มือผู้แทนของผู้รับอนุญาต ให้ใช้แบบ ป.ส.๑๓ ท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๑๑ ผู้รับอนุญาตเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติผู้ใดประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอตามแบบ ป.ส.๑๔ ท้ายกฎกระทรวงนี้ พร้อมด้วยหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบ ป.ส. ๑๔

การอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ผู้อนุญาตจะแสดงไว้ในรายการต่ออายุใบอนุญาตเดิมหรือจะออกใบอนุญาตตามแบบใบอนุญาตเดิมให้ใหม่ก็ได้

ข้อ ๑๒ ผู้รับอนุญาตเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติผู้ใดประสงค์จะขอรับใบแทนใบอนุญาตให้ยื่นคำขอตามแบบ ป.ส. ๑๕ ท้ายกฎกระทรวงนี้ พร้อมด้วยหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบ ป.ส. ๑๕

การอนุญาตคำขอใบแทนใบอนุญาต ให้ผู้อนุญาตออกใบอนุญาตตามแบบใบอนุญาตเดิมแต่ให้กำกับ คำว่า “ใบแทน” ไว้ที่ด้านหน้าด้วย

ข้อ ๑๓ ผู้รับอนุญาตเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติผู้ใดประสงค์จะขอโอนใบอนุญาตให้แก่ผู้อื่นให้ยื่นคำขอตามแบบ ป.ส.๑๖ ท้ายกฎกระทรวงนี้ พร้อมด้วยหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบ ป.ส. ๑๖

การอนุญาตคำขอโอนใบอนุญาต ให้ผู้อนุญาตหมายเหตุการโอนไว้ในใบอนุญาตเดิม พร้อมทั้งให้ผู้โอนและผู้รับโอนลงลายมือชื่อไว้ในใบอนุญาตด้วย

ข้อ ๑๔ การยื่นคำขอตามกฎกระทรวงนี้ ให้ยื่น ณ ที่ว่าการอำเภอหรือที่ว่าการกิ่งอำเภอท้องที่ที่จะขออนุญาตเก็บหาของป่า

ให้ไว้ ณ วันที่

พ.ศ.

()

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ ได้อนุมัติหลักการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวม โดยมีให้กรรมสิทธิ์ แต่อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นกลุ่มหรือชุมชนตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) กำหนด ในรูปแบบสหกรณ์หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม และพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๔๙ ก ลงวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๒ เป็นต้นมา ซึ่งกรมป่าไม้ในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน ได้พิจารณาอนุญาตให้ดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ลักษณะแปลงรวม โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อสนองต่อนโยบายดังกล่าว ซึ่งปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีราษฎรจำนวนมากได้ดำเนินการปลูกยางพารา ปาล์มน้ำมัน รวมถึงไม้ผล หรือพืชเศรษฐกิจอื่นใดในพื้นที่ดังกล่าวเป็นจำนวนมาก และต้นไม้ ใบไม้ ผล เมล็ด ยางไม้ ถือเป็นของป่าตามกฎหมายดังกล่าวทั้งสิ้น โดยเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ราษฎรที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) สามารถเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติเพื่อการค้าได้อย่างเสรี อันจะนำมาซึ่งประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ สังคม เป็นการใช้ทรัพยากรดินของประเทศที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด จึงจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขกฎกระทรวงฉบับนี้